

คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ

ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ของสถานีตำรวจภูธรขุนทะเล

ข้อมูล ณ วันที่ 17 มีนาคม 2568

แนวทางการการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ 1 โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2564 ข้อ 4 ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(1.) จงรักภักดีต่อประเทศชาติมีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ (2.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (3.) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (4.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (5.) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ (6.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ	(1.) แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ (2.) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระแทกกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ (3.) แสดงกิริยาจาหาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง (4.) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (5.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (6.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ (2.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (3.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อค่าน้ำถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล	(1.) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (2.) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (3.) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอนในการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มา

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(4.) รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น (5.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น	ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน
3. กล้าตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม (2.) กล้าคัดค้าน เปิดเผยมการทุจริตและดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (3.) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ (4.) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า (5.) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปล่อยปละละเลย (6.) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบ	(1.) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (2.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (3.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (4.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	ด้วยกฎหมาย	
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล (2.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (3.) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (4.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (5.) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด	(1.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (2.) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงในการกระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (3.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว (4.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง	1.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(2.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (3.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มที่ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (4.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (5.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้อง และรักษาประโยชน์ของรัฐ (6.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า (7.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน (8.) รักษาความลับของทางราชการและความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	(2.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (3.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (4.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน (5.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลียงหรือปิดความรับผิดชอบ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (2.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (3.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด (4.) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม (5.) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของข้าราชการตำรวจเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลในการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้นั้นสูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม	(1.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง (2.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความเป็นธรรม
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	(1.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน (2.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิด	(1.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ (2.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพกฎหมายและรักษาไว้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	มลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นใน อบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อ หูหრაและใช้จ่ายประหยัดตาม ฐานะแห่งตน (3.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลัก คำสอนทางศาสนา และจรรยา วิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ (4.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาว ไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัยและ รักษ ะ ใ ว้ ซึ่ง วั ธ ม ธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดี งาม (5.) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษย สัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติ ตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ ของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือ ท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือ ท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อ ประชาชน (6.) อำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและ รวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสีย สิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย	ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาน (3.) แสดงกิริยาอาการหรือ พฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการ คุกคามทางเพศ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(7.) เอื้อเพื่อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมายหรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่	

ข้อ 2 ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ 3 ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแลอบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

.....

ตรวจแล้วถูกต้อง

 พ.ต.อ.
 (ปิยวัฒน์ บัวขาว)
 ผกก.สภ.ขุนทะเล